SUOMEN BIOKIERTO & BIOKAASU RY

Lausunto Valtioneuvoston asetukseen fosforia sisältävien lannoitevalmisteiden ja lannan käytöstä annetun valtioneuvoston asetuksen 13 §:n muuttamisesta

Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, SBB, kiittää mahdollisuudesta toimittaa lausunto valtioneuvoston esitykseen fosforia sisältävien lannoitevalmisteiden ja lannan käytöstä annetun valtioneuvoston asetuksen 13 §:n muuttamisesta.

Suomen Biokiero ja Biokaasu ry (SBB) ei kannata esitettyä lantapoikkeuksen jatkamista kahdella vuodella. Fosforiasetuksen lantapoikkeusta muuttamalla voitaisiin luoda aidosti tehokas vesistöjen ravinnekuormitusta vähentävä lainsäädäntömekanismi.

Suomen Biokierto ja Biokaasu ry esittää lantapoikkeukselle seuraavia muutoksia, jotka tehostavat aidosti ravinteiden kierrätystä ja vähentävät fosforin vesistökuormitusta:

- **Lantapoikkeus tulee laajentaa koskemaan myös lantaperäisiä lannoitteita.** Lantaperäiseksi lannoitteeksi katsotaan kierrätyslannoitevalmisteet, joiden ensisijaisena raaka-aineena on käytetty tuotantoeläinten lantaa ja käytetyt syötteet ovat pääosin suoraan maataloudesta peräisin. Tällä hetkellä fosforiasetus sallii ainoastaan käsittelemättömälle lannalle poikkeuksia. Nykyisellään lantapoikkeus ei siten luo kannusteita lannan luovuttamiselle biokiertolaitoksiin. Nyt biokaasulaitoksella käsitelty lanta voi tarvita jopa kolminkertaisen levityspinta-alan raakalantaan nähden, koska lantapoikkeusta ei voida hyödyntää käsiteltyihin lantoihin. Tämä on iso kiertotalouseste ja vähentää merkittävästi tilan intressejä lannan luovuttamiselle biokiertolaitoksiin.

- **Lantapoikkeus tulisi ensisijaisesti kohdistaa aidosti matalan viljavuusfosforin (luokkien 1-3) peltolohkoille.** Tällä hetkellä lantapoikkeus koskee ainoastaan viljavuusluokkia 4 (tyydyttävä) ja 5 (hyvä). Näillä viljavuusluokilla taataan häiriöttä kasvien fosforintarve ja kasvu, joten lannan lisäfosforin salliminen näille lohkoille ei ole perusteltua. Kohdentamalla lantapoikkeus aidosti matalan viljavuusfosforin peltolohkoille lisätään ravinteiden kierrätystä ja ohjataan fosfori aidosti fosforia tarvitseville peltolohkoille. Samalla vähennetään fosforikuormitusta vesistöihin. Perustelumuistioon tulisi kirjata ohjeistus millaisissa tapauksissa luokkiin 4 ja 5 lantapoikkeusta voidaan kuitenkin soveltaa: Tällaisia tapauksia voivat alueet, joissa ei ole mahdollista osallistua biokaasuntuotantoon.

SUOMEN BIOKIERTO & BIOKAASU RY

Hallitusohjelman mukaan hallitus edistää vesistöjen parempaa ekologista tilaa sisävesistöissä ja merialueilla. Lisäksi hallitusohjelmassa on myös lukuisia kirjauksia Saaristomeren tilan parantamisesta lantabiokaasun tukemisen tahtotilalle. Lantapoikkeuksen jatkaminen on ristiriidassa näiden tavoitteiden kanssa.

SBB:n uskoo, että lantapoikkeuksen muuttaminen koskemaan myös lantaperäisiä kierrätyslannoitevalmisteita loisi kilpailukykyisiä kannusteita ravinteiden kierrätyksen edistämiselle. Fosfori on tärkeä kasvinravinne, jota ei kannata hukata vesistöihin. Runsas fosforin levitys lisää riskiä fosforin huuhtoumille, mikä tarkoittaa arvokkaan ravinteen eli rahan menetystä viljelijälle. Suomi voisi teoreettisesti laskettuna olla jopa 90 prosenttisesti omavarainen fosforin osalta.

Huomiota tulisi kiinnittää ravinnetaseen parantamiseen ja ohjata ylimääräiset lannan arvokkaat ravinteet ja orgaaninen aines sinne, missä niille on aidosti tarve. Suomessa matalan viljavuusfosforin peltolohkojen määrä on kasvanut merkittävästi. Välttävässä ja sitä huonommissa viljavuuksissa kasvin kasvu hidastuu, sillä fosforia ei ole käytettävissä riittävästi. Tämä on myös huoltovarmuuskysymys.

SBB:n lantapoikkeukseen esitetyt muutokset toisivat kannusteita lantafosforin kierrättämiselle ravinnealijäämäisille alueille. Lannan kierrättämisellä biokiertolaitoksilla maanviljelijät voivat saada tuloja. Mädätyksellä voidaan parantaa lannan käsiteltävyyttä ja oikein suunniteltuna ja toteutettuna lannan ravinteiden kierrätyksellä voidaan pienentää tehokkaasti ravinnepäästöjä ympäristöön ja vähentää uusiutumattomien luonnonvarojen käyttöä. Kasvinviljelytilat hyötyisivät lannan levityksestä eniten orgaanisen aineksen lisäyksen kautta.

Lisätietoa:

Nelli Kyöstilä, ravinnekierrätyksen asiantuntija, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry,
nelli.kyostila@biokierto.fi, 0400976053